

SOUSTAVY LINEÁRNÍCH ROVNIC

$$\begin{array}{rcl} a_{11}x_1 + a_{12}x_2 + \cdots + a_{1n}x_n & = & b_1 \\ a_{21}x_1 + a_{22}x_2 + \cdots + a_{2n}x_n & = & b_2 \\ & \vdots & \\ a_{m1}x_1 + a_{m2}x_2 + \cdots + a_{mn}x_n & = & b_m \end{array}$$

Výše uvedená soustava je soustava m lineárních rovnic o n neznámých. Řešením soustavy jsou n reálných čísel, které řeší každou z uvedených rovnic soustavy. Matici, kde jako prvky napíšeme koeficienty soustavy označujeme jako **matice soustavy**. **Rozšířenou matici soustavy** rozumíme matici soustavy ke které přidáme sloupec **pravé strany**, neboli b_1 .

POČET ŘEŠENÍ: Máme 3 možnosti

- 1) Soustava lineárních rovnic (SLR) nemá řešení
- 2) SLR má právě jedno řešení
- 3) SLR má nekonečně mnoho řešení

b_2

b_m

Frobeniova podmínka: **SLR má řešení** právě tehdy když hodnost matice soustavy je rovná hodnosti rozšířené matice soustavy.

Pokud víme, že SLR má řešení, potom je-li hodnost matice soustavy rovna počtu neznámých, tak potom je řešení jenom jedno a je-li hodnost menší, tak potom má SLR nekonečně mnoho řešení.

JAK TO SPOČÍTÁM?

GAUSSOVA ELIMINAČNÍ METODA:

- 1) Vezmeme koeficienty jednotlivých rovnic a napíšeme je do matice v daném pořadí.
- 2) K matici přidáme sloupec pravých stran.
- 3) Matici upravujeme tak, abychom ji převedli do horního trojúhelníkového tvaru (úpravy provádíme i na vektoru pravých stran).
DULEŽITÉ: Nad každým sloupцем si napíšu neznámou, které sloupec odpovídá (Pro náš příklad máme, že nad druhým sloupцем bude napsáno x_2). Při prohazování sloupců prohazujeme i proměnné! Sloupec pravých stran nemůžeme prohazovat.

4) Pokud

a) máme splněnou Frobeniovu podmínku a zároveň víme, že řešení je jenom jedno, tak z dolního řádku vyrobíme zpátky rovnici, kde prvek na posledním místě hlavní diagonály použijeme jako koeficient u neznámé napsané nad tímto sloupцем a jako pravou stranu použijeme prvek na stejném řádku ve vektoru pravých stran. Dopočítáme tuto neznámou. Proces opakujeme postupně v každém řádku postupně dosazujíc již dopočítané neznámé.

b) máme splněnou Frobeniovu podmínku a zároveň víme, že řešení je nekonečné mnoho, tak spočítáme počet parametrů pomocí formule:

$$(\text{počet neznámých}) - (\text{hodnost}) = (\text{počet parametrů})$$

Potom postupně označme tolik neznámých zprava kolik je počet parametrů za různé reálné parametry a následně zopakujeme

postup nahoře a vyjádříme všechny zbylé neznámé pomocí parametrů.

c) nemáme splněnou Frobeniovu podmínku, tak řešení neexistuje.